

የመንገድ ፈንድ ጽህፈት ቤት በ 9 ወር ውስጥ የዕቅዱን 110% ገቢ ሰበሰበ

5-22-19

የመንገድ መሰረተ ልማት ለአንድ ሀገር ኢኮኖሚያዊ፣ ማህበራዊና ፖለቲካዊ ልማትን ለማሳካት ቁልፍ ሚና አለው። የኢትዮጵያ መንግስት ከፍተኛ መዋዕለ ነዋይ በመመደብ ሰፊ የመንገድ መሠረተ ልማት ግንባታ እያከናወነ የሚገኝ መሆኑ ይታወቃል። የመንገድ መሠረተ ልማት ከፍተኛ ወጪ የሚጠይቅ በመሆኑ ከፍተኛ መዋዕለ ነዋይ ወጥቶባቸው የተገነቡ መንገዶች ደህንነታቸው ተጠብቆ በቂና ምቹ አገልግሎት እንዲሰጡ ማስቻል ልዩ ትኩረት የሚሠጠው ተግባር ነው።

በሀገራችን እስካሁን የተገነቡ እና ወደፊትም የሚገነቡ መንገዶች ተገቢውን አገልግሎት እንዲሰጡ ተከታታይነት ያለው ዘላቂ ጥገና እንዲያገኙ ማድረግ እንዲያስችል እና የመንገድ ደህንነት ሥራዎች ወጪ ለመሸፈን የመንገድ ፈንድ ጽ/ቤት በአዋጅ ቁጥር 66/1989 ተቋቁሟል። ጽ/ቤቱ ከተቋቋመበት ጊዜ አንስቶ የሀገሪቱ የመንገድ ሀብት በአግባቡ እንዲጠገን በማድረግ ረገድ ጉልህ ሚና እየተጫወተ ይገኛል።

የመንገድ ፈንድ ጽህፈት ቤት በዋናነት ለመንገድ ጥገና ፈንድ የማሰባሰብ፣ የተሰበሰበን ፈንድ የማስተዳደር፣ ለመንገድ ኤጀንሲዎች የማከፋፈልና ለሚከፈለው ገንዘብ ተገቢና ትክክለኛ አገልግሎት መገኘቱን የማረጋገጥ ሥራዎችን ይሰራል። የክትትልና ድጋፍ ሥራዎች በጽህፈት ቤቱ ለዚህ ዓላማ የተዘረጋው የክትትልና ድጋፍ ሥርዓትን ተከትሎ ነው። በዚህም መሰረት የፈንዱ ተጠቃሚ የሆኑ የኢትዮጵያ መንገዶች ባለሥልጣን፣ የዘጠኝ ክልሎች የገጠር መንገዶች ባለሥልጣናትና እንዲሁም አዲስ አበባና ድረዳዋን ጨምሮ የተመረጡ ከተሞች የመንገድ ጥገናን የሚያከናውኑ ተቋማት በአጠቃላይ 71 ተቋት በጽህፈት ቤቱ የፋይናንስና ተክኒክ አዲት ይደረግባቸዋል። የፋይናንስ አዲት ሥራ በአዲት ባለሙያዎች የሚከናወን ሲሆን የቴክኒክ አዲት ሥራው ደግሞ በኢንጂነሮች የሚከናወን ነው።

ጽህፈት ቤቱ በቀጥታ አዲት ከሚያደርገው በተጨማሪ የውጭ አዲተሮችን በመቅጠር አዲት የፋይናንሺያል አዲት የሚያስደርግ ሲሆን የክኒክ አዲት ሥራው እያንዳንዱ ኤጀንሲ ቀጥሯቸው የሚያሰራቸውን ኮንሳልታንቶች/አማካሪ ድርጅቶች/ አማካይኝነት የሚከናወን ነው። የመንገድ ፈንድ

ጽህፈት ቤት ክፍያ የሚፈጽምበትና ጥገና ከኤጀንሲዎች የሚቀርበው የክፍያ ሰርቲፊኬት ተቀባይነት የሚነረው መንገዱን የሚከታተለው አማካሪ ድርጅት እስካረጋገጠ ብቻ ነው፡፡

የመንገድ ፈንድ ጽህፈት ቤት በ2011 የበጀት ዓመት ከሐምሌ 1/ 2011 ዓ.ም እስከ መጋቢት 12/2011 ዓ.ም ድረስ ባሉት ዘጠኝ ወራት ውስጥ በነዳጅ ላይ ከተጣለው የመንገድ ፈንድ ታሪፍ ገቢ፣ በዘይትና ቅባት ላይ የተጣለው የመንገድ ፈንድ ታሪፍ፣ ከመንገድ ጠቀሜታ የሚገኘው ገቢ፣ ከግምጃ ቤት ሠነድ ከሚገኝ ወለድ እና ክብደትን መሠረት ያደረገ የመንገድ ፈንድ ዓመታዊ ተሽከርካሪ ማደሻ ክፍያ ብር 1,971,532,856 ገቢ ለመሰብሰብ አቅዶ፣ ብር 2,161,205,444 ወይም የዕቅዱን 110% ማከናወን ችሏል፡፡ በተመሳሳይ በ9 ወር ውስጥ ብር 1,822,939,858.20 ክፍያ ለፈጸም አቅዶ ብር 869,302,411.67 ወይም የዕቅዱን 48 በመቶ ክፍያ ተፈጽሟል ፡፡ የክፍያ አፈጻጸም ዝቅተኛ የሆነው የመንገድ ኤጀንሲዎች በዕቅዱ መሰረት የክፍያ ሰርቲፊኬት ማቅረብ በለመቻላቸው ነው፡፡

በበጀት ዓመቱ በዘጠኝ ወር 18,657.49 ኪ.ሜ የመንገድ ጥገና ለማድረግ ታቅዶ 12,392.78 ኪ.ሜ ወይም የዕቅዱን 66 በመቶ ማከናወን ተችሏል፡፡ አንዳንድ አካባቢዎች አገራችን የገጠማት የጸጥታ ችግር አፈጻጸሙን ዝቅ እንዳደረገው ተገምግሟል፡፡

ፈንዱ ለታለመለት ዓላማ መዋሉን ከማረጋገጥ አኳያ የድጋፍና ክትትል ሥራዎች ተሰርተዋል፡፡ በዚህም መሰረት ከ70 መንገድ ኤጀንሲዎች የቀረቡ ዓመታዊ የመንገድ ጥገና ዕቅዶች በዕቅድ ቸክ ሊስት መሰረት ተገምግመው ግብረመልስ ተሰቷል ፡፡ በተመሳሳይ የ25 መንገድ ኤጀንሲዎች ሪፖርት በሩብ ዓመቱ በመቀበል በታዩ ክፍተቶች ላይ ግብረመልስ ተሰቷል ፡፡ ከመንገድ ኤጀንሲዎች የቀረቡ 501 የክፍያ ሰርቲፊኬቶች በዕቅድና በውሉ መሰረት መሰራታቸውን በማረጋገጥ ክፍያ እንዲፈጸም የማድረግ ሥራም ተደርጓል፡፡ በ12 የመንገድ ኤጀንሲዎችና በመንገድ ጥገና ፕሮጀክቶች የመስክ ምልክታና ግምገማና በማድረግ በአሰራር ላይ በታዩ ክፍተቶች የማስተካከያ ዕርምጃ እንዲወሰድ ግብረ መልስ ተሰቷል፡፡ በ6 መንገድ ኤጀንሲዎች ለመንገድ ጥገና የክትትልና ለቁጥጥር ስራዎች አማካሪ ቅጥር እንዲከናወን ተደርገዋል ፡፡ የ64 መንገድ ኤጀንሲዎችን የሂሳብ ሪፖርት ለሂሳብ ምርመራ አገልግሎት ኮርፖሬሽን የተላለፈ ሲሆን በዚህ መሣሻ የፈንዱ ማዕከላዊ ሂሳብ እና በ60 መንገድ ኤጀንሲዎች የውጪ አዲት ተደርግዋል፡፡ በ12 ነዳጅ ኩባንያዎች የሚሰበሰበው ገቢ በየወሩ በሚቀርበው ሂሳብ ሪፖርት መሰረት ተገምግሟል ፣ ከ27 መንገድ ኤጀንሲ የውስጥ አዲተሮች የቀረቡ የ2010 በጀት ዓመት አዲት ሪፖርት ተገምግሞ ግብረ

መልስ ተሰጥቷል። የመንገድ ኤጀንሲዎች የውስጥ አዲት የ2011 በጀት ዓመት የድርጊት መርሃ ግብር እንዲያቀርቡ በተላለፈው የስምምነት ሰነድ መሰረት ከ30 ከመንገድ ኤጀንሲዎች ለጽ/ቤቱ የቀረበ ሲሆን ሌሎችም እንዲያቀርቡ ክትትል እየተደረገ ይገኛል ። የ2010 በጀት ዓመት የ66 መንገድ ኤጀንሲዎች የሂሳብ ሪፖርት ተገምግሟል። የ60 መንገድ ኤጀንሲዎች በ2010 በጀት ዓመት ከወጪ ቀሪ የማጣራት ሥራ ተሰርቷል።

የመንገድ ጥገና ስራውን ይበልጥ ውጤታማ ለማድረግ፣ ፍትሀዊ የበጀት ክፍፍል ለማድረግጥና ለጥገና የተመደበው በጀት ለታለመለት ዓለማ መዋሉን ለማረጋገጥ እንዲቻል የሚያግዙ ጥናቶችን እንዲያደርጉ ከ6 ዩኒቨርሲቲዎች ጋር የመግባቢያ ሰነድና የኮንትራት ውል በማሰር Road inventory፣ Road condition survey፣ Road maintenances Modality፣ ፣ Technical & financial Audit እና Fund allocation Formulation በተሰኙ ርዕስ ጉዳዮች የመቀሌ ፣ የባህር ዳር ፣ የአዲስ አበባ ሳይንስና ቴክኖሎጂ ፣ የአዳማ ፣ የአዋሳ ና የጂማ ዩኒቨርሲቲዎች በትግራይ፣ በአፋር፣ በአማራ፣ በአሮሚያና በደቡብ ክልሎች ጥናቶቹን በማካሄድ ላይ ናቸው። ጥናቱ በቀጣይ በሌሎች ክልሎችም የሚጀመር ይሆናል።

ጽህፈት ቤቱ ከተለያዩ አጋር ድርጅቶችም ጋር በመንገድ ጥገና ሥራውን በአቅም ግንባታና ተያያዥ ጉዳዮች ዙሪያ ድጋፍ ማድረግ በሚችሉበት ሁኔታ ላይ ከJica፣ ILO፣ World Bank እና E-U በጉዳዩ ዙሪያ የሀሳብ ልውውጥና ውይይት አድርጓል። ለJica proposal ተልኮ ምላሻቸውን እየተጠቀ ይገኛል። ከILO በቢሮ ደረጃ ድጋፍ ማድረግ ስለሚችሉባቸው ጉዳዮች ጉሪያ ሰፊ ውይይት ተደርጓል።